

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 30.05.1962, sp. zn. 5 Co 153/62, ECLI:CZ:MSPH:1962:5.CO.153.1962.1

Číslo: 54/1962

Právní věta: Náhrada ušlého výdělků, která nebyl uhrazen nemocenským (§ 5 zák. č. 150/1961 Sb.) přísluší zaměstnanci po skončení pracovního poměru, trvá-li nadále jeho pracovní neschopnost.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 30.05.1962

Spisová značka: 5 Co 153/62

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Pracovní úraz

Předpisy: 150/1961 Sb. § 5

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54/1962 sb. rozh.

Náhrada ušlého výdělků, která nebyl uhrazen nemocenským (§ 5 zák. č. 150/1961 Sb.) přísluší zaměstnanci po skončení pracovního poměru, trvá-li nadále jeho pracovní neschopnost.

(Rozhodnutí městského soudu v Praze ze dne 30. května 1962, 5 Co 153/62).

Žalobkyně byla přijata jako sezónní dělnice na výpomoc ve skladu u žalovaného podniku na dobu od 11. 9. 1961 do 30. 11. 1961 za mzdu 3,43 Kčs za hodinu.

Dne 16. 9. 1961 utrpěla v tomto skladu pracovní úraz, když zakopla o vyčnívající železnou konstrukci nad úroveň podlaží a zlomila si pravou ruku; byla uznána práce neschopnou a dodnes bere nemocenské.

Žalobkyně po omezení žaloby domáhala se proti žalovanému podniku jednak rozdílu mezi výdělkem a nemocenským za dobu zatím do 12. 2. 1962 a žádala odškodnění bolestného.

Žalovaný podnik nepopřel povinnost zaplatit bolestné (k jehož zaplacení nedošlo jen proto, že tu nebyl dosud lékařský podklad), popřel však povinnost platit rozdíl mezi výdělkem a nemocenským do 30. 11. 1961 tak, jak ho vypočítala žalobkyně, od 1. 12. 1961 pak popřel tuto povinnost vůbec, protože pracovní poměr tohoto dne skončil.

Obvodní soud pro Prahu 1 zčásti žalobě vyhověl; žalobkyni přiznal náhradu ušlého výdělku, který nebyl uhrazen nemocenským (§ 5 zák. č. 150/1961 Sb.) i za dobu po skončení pracovního poměru, když i nadále trvala její pracovní neschopnost.

Městský soud v Praze rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Z odůvodnění:

Odvolací soud projednal věc v mezích odvolacích návrhů (§ 184 o. s. ř.) po doplnění řízení výsledkem svědků, výkazy o zaměstnání výpomocných pracovníků ve skladu žalovaného za období: září 1961 až květen 1962 a zjištěním o zaměstnání žalobkyně z jejího občanského průkazu a neshledal odvolání důvodným.

Žalobkyni nepochybně přísluší nárok na zaplacení rozdílu mezi dřívějším výdělkem a nemocenským za dobu do 30. 11. 1961. Tento nárok vyplývá z ustanovení § 5 zák. č. 150/1961 Sb. a § 9 vyhl. č. 7/1962 Sb. Jde jen o to, jak vypočítat dřívější výdělek, když žalobkyně pracovala prakticky týden.

Žalobkyně svůj ušlý výdělek počítá tak, že vychází z toho, že za odpracovaných 6 dnů činily normální mzdové nároky - včetně náhrady podle § 1154 b) občanského zák. z r. 1811 159,- Kčs a za odpracovaných 14 přesčasových hodin 60,- Kčs, tedy celkem 219,- Kčs, což při odpočtu daně ze mzdy představuje částku 31,51 Kčs čistých denně.

U osob, jejichž pracovní poměr netrval ani jeden kalendářní měsíc, však původní výdělek takto počítat nelze. Podle § 2 odst. 2 věta druhá vyhl. č. 7/1962 Sb. je třeba za základ výdělku vzít průměrný hrubý výdělek, jehož dosáhli v době 3 kalendářních měsíců před pracovním úrazem pracovníci vykonávající v podniku stejnou práci, nebo práci téhož druhu, odpovídající kvalifikaci poškozeného pracovníka před pracovním úrazem.

Již soud prvního stupně zjistil z výpovědi svědkyně, vedoucí mzdové účtárny žalovaného podniku, že žalobkyně měla mít normální pracovní dobu 46 hodin týdně, že se však předpokládalo, že při nárazových pracích nějaké přesčasy mít bude. Výpomoc zaměstnancům jsou placeny přesčasy tak, že dostávají za hodinu příplatek 25 ke mzdě 3,43 Kčs, jde-li pak o práci přes čas po 22. hodině, příplatek 50 V rozhodující době, tj. od června do srpna 1961 pracovaly v téže funkci u žalovaného podniku v červnu J. H., která dosáhla 19 přesčasových hodin, v červenci Ž. D., která dosáhla 6,5 přesčasových hodin, v srpnu 1961 pak pracovnice A. V., která dosáhla 17 přesčasových hodin a pracovnice A. Š., jež dosáhla 12,5 přesčasových hodin. Průměr dosahovaných přesčasových hodin tedy činí 15. Tento počet žalovaný podnik také uznává.

Protože nebyl jiný srovnávací materiál, bylo třeba vyjít ze mzdy 3,43 Kčs za hodinu normální práce a z 15 přesčasových hodin za měsíc s příplatkem 25

Za 3 měsíce by žalobkyně odpracovala 608 normálních pracovních hodin po 3,43 Kčs, čili vydělala by hrubých 2085,- Kčs. Za tytéž tři měsíce by odpracovala 45 přesčasových hodin po 4,28 Kčs, čili vydělala by hrubých 193,- Kčs. Celkový hrubý výdělek by tedy činil 2278,- Kčs, čili 1933,- Kčs čistých.

Tři měsíce představují 79 pracovních dnů. Na jeden pracovní den proto připadá 25,26 Kčs čistých.

Jestliže proto žalobkyně obdržela na nemocenském za dobu do 29. 11. 1961 částku 1008,- Kčs, a na odškodném jí bylo vyplaceno 583,- Kčs, obdržela 1591,- Kčs. Její výdělek za dobu neschopnosti do 29. 11. 1961 by činil zaokrouhleně rovněž částku 1 591,- Kčs. Nárok žalobkyně do 29. 11. 1961 na ušlém výdělkem je tedy vyrovnán a pokud žalobkyně za tuto dobu domáhala vyšší náhrady, právem soud prvního stupně žalobu zamítnul.

Rozdíl mezi původním výdělkem a nemocenským patří žalobkyni nesporně i za 30. 11. 1961. Pro snadnost výpočtu byl však tento den počítán až v další souvislosti.

Šlo nyní o zásadní otázku tohoto sporu, jaké nároky přísluší žalobkyni po 30. 11. 1961, kdy její sezónní pracovní poměr, sjednaný na určitou dobu podle pracovního ujednání, již skončil.

Vyhláška č. 7/1962 Sb. tento případ neřeší. V ustanovení § 9 cit. vyhl., které se týká nároků osob v zaměstnání sjednaném na dobu přechodné potřeby, se praví, že takovým osobám náleží po skončení jejich pracovní neschopnosti ode dne, kdy měl jejich pracovní poměr skončit, náhrada ušlého výdělku jen do částky odpovídající invalidnímu důchodu v nejvyšší výměře. Tato ustanovení se tedy týká jen případů, kdy pracovní neschopnost již skončila. Vyhláška však přímo neřeší případ, kdy sice pracovní poměr skončil, ale dosud trvá pracovní neschopnost. Protože však se pracovník sezónní odškodňuje i po té, kdy skončila jeho pracovní neschopnost, je a contrario jasné, že se musí odškodňovat i po dobu pracovní neschopnosti, třebaže pracovní poměr skončil. Jak se však musí odškodňovat, to vyhláška neřeší.

Protože však ušlý výdělek náleží podle § 9 cit. vyhl. ve výši odpovídající invalidnímu důchodu v nejvyšší výměře až od skončení pracovní neschopnosti, je nutno hledat odpověď v základním ustanovení § 5 zák. č. 150/1961 Sb., že až do skončení pracovní neschopnosti náleží rozdíl mezi nemocenským a dřívějším výdělkem.

Jinými slovy, žalobkyni náleží odškodnění (dokud bude neschopnou práce) v témže rozsahu, jako po dobu trvání pracovního poměru.

Připočte-li se dne 31. 11. 1961, který ve výpočtu shora nebyl uvažován, jde do 12. 2. 1962 (neboť k tomuto dni omezila žalobkyně svoji žalobu) o 64 pracovních dnů.

Za těchto 64 pracovních dnů by byla vydělala původní výdělek 25,26 Kčs x 64, čili po zaokrouhlení 1617,- Kčs. Za tutéž dobu dostala na nemocenském 1024,- Kčs, takže rozdíl činí 593,- Kčs.

Nelze vzhledem k tomu považovat za správné stanovisko žalovaného podniku, zastávané v jeho dovolání po rozsudku soudu prvního stupně, který přiznal žalobkyni odškodnění i za tuto dobu, kdy její pracovní poměr podle původní pracovní smlouvy byl již skončen, ve stejném rozsahu jako před jeho skončením. Poukaz na to, že tu nadále trvala pracovní neschopnost žalobkyně, takže nejde o případ § 9 vyhl. č. 7/1962 Sb., jehož aplikace předpokládá, že pracovní neschopnost již skončila a že je proto daný případ posuzovat z hlediska § 5 zák. č. 150/1961 Sb., nemůže podle odvolatele obstát již proto, že § 5 cit. zák. mluví výslovně o „ušlém výdělkem“. V daném případě pak nemohl žalobkyni žádný výdělek po 30. listopadu 1961 ucházet, protože její pracovní poměr u žalovaného sjednaný na určitou dobu měl podle dohody stran skončit tímto dnem. Žalobkyně by tedy u žalovaného po tomto datu nebyla zaměstnána a jak sama připustila, neměla pro rozhodnou dobu ani jinde sjednanou pracovní příležitost.

Vzhledem k celkové intenci zákona č. 150/1961 Sb. zákonodárce rozhodně nechtěl vyvolat situaci, která by důsledně domyšleno podle stanoviska odvolatele nutně vznikla. Poškozený sezónní pracovník by totiž v takovém případě, který je předmětem tohoto řízení, dnem, by podle smlouvy uzavřené na určitý čas, neměl nárok na odškodnění z pracovního úrazu jak podle § 5 zák. č. 150/1961 Sb., tak i podle § 9 vyhl. č. 7/1962 Sb.

Takový výklad by rozhodně nebyl v souladu se socialistickým právním cítěním, protože by tu byl postižený pracovník bez svého zavinění znevýhodněn jen proto, že utrpěl vážnější úraz, kde pracovní neschopnost přesáhla trvání krátkodobého pracovního poměru, nebo že náhodou, na jeho vůli nezávislou, došlo k jeho úrazu těsně před skončením pracovní smlouvy sjednané na určitý čas.

Právem proto vztáhl soud prvního stupně zásadně působnost ustanovení § 5 zák. č. 150/1961 Sb. i na dobu po skončení pracovního poměru, pokud trvá nadále pracovní neschopnost poškozeného.

V daném případě nadto nemohlo mít odvolání úspěch již z toho důvodu, že podle výsledků odvolacího jednání pracovní neschopnost žalobkyně vyvolaná jejím pracovním úrazem znemožnila zřejmě žalobkyni pokračovat v pracovním poměru u žalobce i po 30. listopadu 1961, obdobně jak tomu bylo podle zjištění z jejího občanského průkazu v předchozím roce. I tehdy, jak je mezi účastníky nesporné, nastoupila u žalovaného obdobně krátkodobé zaměstnání do 30. 11. 1960. Pracovní poměr jí však byl prodloužen až do 31. 5. 1961. Podobně i v sezóně, o niž jde, řada spolupracovnic žalobkyně měla i podle výkazů předložených žalovaným prodloužené pracovní poměry až do jara 1962. Tak tomu bylo např. i u svědkyně O. K., která nastoupila u žalovaného za stejných podmínek jako žalobkyně a pracovala až do 31. 3. 1962. Uváží-li se, že žalobkyně u žalovaného pracovala jako výpomocná sezónní dělnice již v předchozí sezóně, že jí pracovní poměr byl prodloužen a že byla v roce 1961 přijata znovu, je zřejmo, že se tu jako pracovnice dobře projevila. Jsou proto čistě teoretické poukazy žalovaného na to, že v poslední sezóně nebyla potřeba pracovnic tak velká jako v předchozí. Lze také plně věřit žalobkyni, že práci v roce 1961 nastoupila s předpokladem, že bude podobně jako předchozího roku pracovat i po době, na kterou byla výslovně přijata, až do jara 1962.

Je proto podle přesvědčení odvolacího soudu u žalobkyně splněna podmínka pro poskytnutí odškodnění podle § 5 zák. č. 150/1961 Sb.

Správně proto soud prvního stupně přiznal žalobkyni z tohoto titulu částku 593,- Kčs, zatímco do dále požadované částky žalobu zamítl.

Již soud prvního stupně zjistil z potvrzení OÚNZ Praha 3 - chirurg. oddělení II. polikliniky, že žalobkyně utrpěla zlomeninu první vřetenní kosti a bodce výběžku kosti holení; to představuje podle vyhl. č. 7/1962 Sb. 75 bodů. Žalobkyni proto správně bylo přiznáno bolestné ve výši 750,- Kčs.

Obě položky celkem činí 1343,- Kčs. Co do této částky bylo žalobě vyhověno.